

Økonomiministeriet

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg

05. september 2024

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 356 (alm. del) af 4. september 2024

Spørgsmål

Vil ministeren oversende sit talepapir fra samråd om Økonomisk Redegørelse, august 2024 afholdt den 4. september 2024

Svar

Talepapir til samråd d. 4. september 2024 er vedlagt i bilag 1.

Det bemærkes, at det talte ord gælder

Med venlig hilsen

Stephanie Lose
Økonomiminister

Tak for ordet. Lad mig starte med at sige:

Det går stadig godt i dansk økonomi! Det vidner en lang række positive nøgletal om.

Først og fremmest så er danskernes købekraft igen på vej op.

Mange husholdninger mærker nu, at pengene rækker lidt længere.

For mange lønmodtagere overstiger reallønnen nu niveauet i 2021. Det svarer til, at reallønnen er steget mere end 7 pct., siden inflationen toppede.

Det er godt. Det giver ro på, og mange mærker nu, at pengene rækker lidt længere, end da inflationen var på sit højeste.

Stigningen i købekraften har særligt kunnet mærkes i foråret, hvor mange har fået store lønforhøjelser som følge af overenskomstaftalerne.

En stigning i reallønnen øger i sig selv mulighederne for forbrug. Hertil kommer, at skattelettelserne på 10 mia. kroner, som regeringen har aftalt med et bredt flertal af Folketingets partier, træder i kraft næste år.

Det bliver kort sagt mere attraktivt at arbejde. Og de, der yder en ekstra indsats, kan mærke det på pengepungen. Det vil være med til at styrke købekraften og forbruget.

Vi ser også en pæn optimisme på boligmarkedet, som hjælpes på vej af husholdningernes indkomstfremgang og af lidt lavere renter.

Der er godt gang i boligsalget igen, og både priserne på huse og lejligheder er steget igen i første halvår. Boligskattereformen har gjort det billigere at bo i hus for mange, og der er især fart på hussalget.

Også på arbejdsmarkedet ser det stadig rigtig positivt ud.

Vi forventer, at beskæftigelsen vil stige med ca. 35.000 personer i år. Siden 2012, hvor arbejdsmarkedet vendte efter finans- og gældskrisen, er beskæftigelsen i alt steget med over 450.000 personer.

Den høje beskæftigelse har skabt et utroligt stærkt fundament for dansk økonomi. Det har styrket husholdningerne. Og det har styrket de offentlige finanser.

Den fortsatte stigning i beskæftigelsen de seneste år, hvor inflation i en periode har været meget høj, og renterne er steget, har været bemærkelsesværdig i lyset af den kraftige opbremsning i dele af økonomien.

Konkurrencedygtige og innovative virksomheder har imidlertid holdt hjulene i gang. Og de danske husholdninger har ageret ansvarligt, været tilbageholdende og øget deres opsparing.

Det har været afgørende for, at dansk økonomi har klaret sig godt igennem de seneste år.

Især medicinalindustrien har været lyspunktet i dansk økonomi. Til gengæld har store dele af det danske erhvervsliv kunne mærke den svage vækst på eksportmarkederne og den faldende indenlandske efterspørgsel. Modstykket til en svag efterspørgsel og fortsat stigning i beskæftigelsen har været en svag produktivitetsudvikling i disse erhverv.

Derfor kan vi heller ikke forvente, at beskæftigelsesfremgangen fortsætter i samme tempo. Det er afspejlet i prognosen, hvor vi forventer en langsom opbremsning i beskæftigelsesfremgangen og et lille fald i 2025. Niveaulet for beskæftigelsen vil imidlertid stadig være meget højt og godt 400.000 personer højere end i 2015.

Den stærke udvikling, der har været i beskæftigelsen, skyldes ikke mindst, at Danmark har tiltrukket meget kvalificeret international arbejdskraft. Det har vi dykket ned i, i denne Økonomisk Redegørelse, og jeg vil kort nævne nogle af hovedpointerne.

Der er i dag omkring 400.000 internationale lønmodtagere, svarende til omkring 12 pct. af alle lønmodtagere i Danmark.

Vi vurderer, at international arbejdskraft har bidraget med op mod 40 pct. af væksten i økonomien siden 2015. Og med omkring 40 pct. af stigningen i beskæftigelsen.

International arbejdskraft anvendes over hele landet og på tværs af brancher, virksomhedsstørrelser og i den offentlige velfærd.

International arbejdskraft er en utrolig sammensat gruppe mennesker, der imødekommer forskellige typer af efterspørgsel på tværs af virksomheder.

Hvis vi vender blikket mod prognosen for dansk økonomi, så forventer vi, at BNP vil vokse med 1,9 pct. i år og 2,2 pct. næste år. Og at væksten vil være bredere funderet end i de seneste år.

Og hvad betyder det så? Jo, vi har den seneste tid set en medicinalindustri, som har klaret sig virkelig godt, og som har skabt stor værdi for Danmark.

Vi forventer, at medicinalindustrien fortsat vil være med til at løfte den samlede vækst.

Men vi begynder også at se, at den øgede efterspørgsel efter varer og tjenester fører til, at BNP-væksten bliver mere bredt funderet. Med andre ord: Andre sektorer og virksomheder har nu også udsigt til fremgang.

Det lysner samtidig nogle steder i udlandet, og det øger eksportmulighederne for de danske virksomheder.

Et andet rigtig positivt forhold for dansk økonomi er, at inflationen er under kontrol.

Inflationen har de seneste 12 måneder ligget tæt på eller under to procent. Og vi forventer, at den vil holde sig der i år og næste år.

Vi har tilrettelagt den økonomiske politik efter, at inflationen skulle ned, og at vi skulle sikre en blød landing i dansk økonomi. Det er lykkedes.

Grundlæggende er de offentlige finanser i Danmark stærke og robuste. Der har de seneste år været store offentlige overskud. Det har dels afspejlet den gunstige konjunktursituation og dels underliggende strukturelle overskud på de offentlige finanser.

Vi har nu i fem år haft de største offentlige overskud i EU. Samtidig er den danske ØMU-gæld fortsat blandt EU's laveste. Faktisk har Danmark en offentlig nettoformue, fordi vi har flere finansielle aktiver end gæld.

Nu står vi i en situation, hvor inflationen er kommet ned, og presset på arbejdsmarkedet er aftaget. Med udsigten til en blød landing i de kommende år med aftagende kapacitetspres planlægges finanspolitikken gradvist lempet fra det nuværende stramme niveau.

Det giver os mulighed for at understøtte vigtige samfundsprioriteter i de kommende år, herunder til at styrke forsvaret, investere i velfærden og derudover også tiltag i forhold til den grønne omstilling, erhvervslivet og en nemmere hverdag for danskerne.

Niveauet for finanspolitikken er dog stadig strammere end før coronapandemien. Det ses ved, at den såkaldte flerårige finanseffekt – der måler aktivitetsvirkningen i forhold til 2019 – fortsat er negativ både i år og næste år.

Til slut vil jeg for feinschmeckerne her i rummet nævne, at siden den seneste vurdering i Økonomisk Redegørelse fra maj 2024 har Danmarks Statistik udgivet hovedreviderede tal for nationalregnskabet.

Hovedrevisionen ændrer grundlæggende ikke på vurderingen af dansk økonomi. De nye oplysninger betyder dog, at aktivitetsvæksten i økonomien, ekskl. medicinalindustrien, siden 2019 har været noget stærkere end tidligere opgjort. Og at produktivitetsudviklingen ikke har været helt så svag.

Derfor vurderer vi også, at virksomhederne har mindre behov for at tilpasse deres beskæftigelse, end vi forudsatte i den seneste prognose i maj.

Det afspejles i den nye prognose ved, at afdæmpningen i beskæftigelsen bliver noget mindre end tidligere skønnet.

Betydningen af hovedrevisionen for nationalregnskabet kan man naturligvis læse mere om i denne udgave af Økonomisk Redegørelse.

Tak for ordet.